

Pozdravni govori:

*Msgr. FRANJO KUHARIĆ,
nadbiskup zagrebački*

Cijenjene gospođe i gospodo, dragi gosti i prijatelji, braćo i sestre!

Od srca pozdravljam ovu zajednicu, sabranu da proslavi desetu godišnjicu osnutka glazbenog instituta kod našeg Bogoslovnog fakulteta u Zagrebu. Pozdravljajući tu proslavu, sve Vas prisutne pozdravljam, osobito voditelje, slušače Instituta, sve one koji na bilo koji način čine da Institut živi, da raste, da djeluje i ostvaruje onu svrhu radi koje je osnovan.

Sigurno je da on ima u hrvatskom narodu, u našoj Crkvi, veliku funkciju, veliko služenje da zaista toj crkvi odgoji što više sposobnih, spremnih crkvenih glazbenika koji će njegovati crkvenu glazbu, kako bi liturgija bila zaista prožeta raspjevanošću vjerničke duše, i kako bi ta duša dobila mogućnost da u starim i novim izrazima zaista pjeva svoju hvalu, svoju zahvalnost, svoju adoraciju, svoje prošnje i svoje kajanje.

Kad smo 22. kolovoza prošle godine bili na generalnoj audijenciji u Castel Gandolfu, Sv. Otac je baš govorio o liturgiji, govorio je o molitvi, a na poseban način je naglasio pjesmu, kako bi trebalo što više pjevati i narodu Božjem dati što više mogućnosti i sadržaja da se on raspjeva u liturgiji, da zaista liturgija bude susret obitelji koja od srca pjeva. Stoga je to velika zadaća Glazbenog instituta u jednom narodu, u Crkvi, da odgaja glazbenike kako bi oni mogli odgajati narod Božji za tu raspjevanu liturgiju na čast Božju. Konačno, jer je u liturgiji uvijek na neki način prisutan uskrsli Krist, a istina uskrsnuća, stvarnost uskrsnuća, događaj uskrsnuća zaista budi u dušama raspjevanost, da to bude neprestani »aleluja — hvalite Boga«!

Ono što je ovaj Institut do sada činio kroz deset godina svog života i rada, sigurno se može osjetiti na raznim područjima naše liturgijske i glazbene obnove. Ja mu za to od srca zahvaljujem. U ime ove Crkve zahvaljujem za sve one opravdane nade koje su ostvarene, a isto tako dajem poticaje za budućnost, da se zaista traže i nađu najbolji putovi i najbolji načini koji će pogoditi, rekao bih, te titraje ljudske duše da se ona raspjeva, dati joj melodije koje će zaista nju raspjevati u pobožnosti i u veličanstvu sv. liturgije. Dakle, zahvaljujem, čestitam i potičem.

Osim toga u ovom simpoziju želi se komentirati odlazak blagopokojnog A. Vidakovića baš s tog posla koji je on započeo, koji je njemu bio povjeren, a koji je, nažalost, morao tako brzo napustiti. Uvjeren sam da u onom trenutku nije bilo odušeljijega čovjeka, a rekao bih, ni spremnijeg čovjeka da započne tako veliko djelo kao što je Glazbeni institut, a kroz Glazbeni institut, rekli

Zagrebački nadbiskup msgr. Franjo Kuharić pozdravlja sudionike proslave

bismo, odgajanje jedne nove glazbene generacije i sudjelovanja u obnovi liturgijskog glazbenog stvaranja. Ali, eto, Providnost ga je pozvala po svojim odlukama s područja rada u kojem se on zaista našao na svom području. Tu je bio prisutan svom dušom i srcem, svojim velikim sposobnostima i stručnošću. Uvjeren sam da on iz vječnosti prati ovaj rad, a mi ćemo se također i njega sjećati i sjetiti sutra u sv. Misi osobito s posebnom zahvalnošću za ono što je on započeo, čemu je dao zaista iskreni poticaj. Pa, sa zahvalnošću komemoriramo i njega.

Još jednom Vam svima zahvaljujem za Vašu prisutnost. U ovoj jednostavnosti, skromnosti i srdačnosti neka se odvija ovaj susret kroz ove dane, i neka bude blagoslovljen.

Čast mi je u ime Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu pozdraviti ovaj svečani zbor.

Proslavlja se deseta obljetnica Instituta za crkvenu glazbu i obavlja znanstveno savjetovanje uz 10. obljetnicu smrti Maestra Albe Vidakovića, izvanrednog profesora našeg Fakulteta te osnivača i prvog predstojnika Instituta.

Institut za crkvenu glazbu izdanak je jednoga velikoga i dugoga htijenja koje je sazrijevalo u našoj Crkvi; zamisao je zatim darovitoga osobnoga zalaganja pokojnog Maestra Vidakovića; uspjeh je to nadalje višestrukih usklađenih inicijativa i plod dalekosežne odluke Vijeća Bogoslovnog fakulteta.

Institut nastaje u neposredno pretkoncilsko vrijeme i u punom jeku Koncila. Stoga je značajno, rekoh, istaknuti kako se u tom nastanku sretose višestruke inicijative.

Neposredni mu je povod predstava što je 25. kolovoza 1961. — osobito na poticaj zagrebačkoga pomoćnoga biskupa dr. Josipa Lacha — upućuju Biskupskoj konferenciji Jugoslavije sudionici III. tečaja za crkvenu glazbu, doslovno »Dijecezanski odbor za crkvenu glazbu Zagrebačke nadbiskupije i sve prisutne sestre orguljašice«.

Zagrebački nadbiskup, dr. Franjo Šeper, poziva 12. ožujka 1962. Maestra Vidakovića da s drugim stručnjacima prouči način provedbe toga prijedloga.

Maestro Vidaković podnosi Biskupskoj konferenciji za jesensko zasjedanje 1962. opširan prijedlog o novome institutu. U tome mu je — volim to kao Krčanin istaknuti — osobito pomogao njegov prijatelj i savjetnik, a na Biskupskoj konferenciji zastupnik dr. Karmelo Zazinović, biskup krčki.

Biskupska konferencija zaključuje 13. rujna 1962. da se pristupi osnutku takvog instituta. Dne 24. siječnja 1963. tadanji tajnik Konferencije, banjalučki biskup Alfred Pichler upućuje tu odluku Bogoslovnom fakultetu sa zamolbom da Vijeće »ovaj zaključak prihvati i da u okviru samog Fakulteta osnuje rečeni institut kao što je već učinjeno s Katehetskim institutom.

Vijeće razmatra taj prijedlog već na prvoj sjednici u veljači te ga, nakon izlaganja Maestra Vidakovića, prihvaća i Maestru povjerava provedbu.

Već 13. ožujka 1963. Sveta kongregacija za sjemeništa i sveučilišnu nastavu daje svoj placet za tu inicijativu.

Namjerice istakoh ovu najužu povijest osnutka našeg Instituta za crkvenu glazbu pri Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu jer se tu pokazuju nova htijenja i nova usmjerenja koja su nicala onih godina, tako važnih za daljnja nadahnuća i ostavarenja.

Kompetentni i poletni profesor Vidaković bio je onih godina iz broja naših profesora koji su pronicali nove zadaće i nove načine djelovanja našega Fakulteta. A očite su, kako iznijeh, mnogostruke, ali usklađene inicijative, rekao bih, odozdol i odozgor te je do osnutka Instituta došlo. U tom je sudjelovala baza, predstavkom od 25. kolovoza 1961., zagrebački nadbiskup i kao nadbiskup i kao predsjednik Biskupske konferencije i kao veliki kancelar, sama Biskupska konferencija, rimska

kongregacija i naš Fakultet. A sve pokazuje značajnu dalekovidnost i osjećaj svih odgovornih za poslanje Bogoslovnog fakulteta u Zagrebu u sadašnjem trenutku naše Crkve, osobito u Hrvata.

Iskustvo dvaju instituta, katehetskog i muzičkog, koji nose prvenstvo u novoj djelatnosti našega Fakulteta, bilo je dragocjeno. Ono je kodificirano u najnovijem Statutu Fakulteta iz lipnja 1973.

O desetoj obljetnici Instituta za crkvenu glazbu čast mi je u ime Katoličkog bogoslovnog fakulteta najprije pozdraviti sve goste ove proslave. Čestitam zatim svim dosadašnjim profesorima i diplomiranim studentima na njihovu uspjehu u ovih deset godina. Sadašnjem zboru profesora i studenata želim da s novim zalaganjima prosljede ostvarivati ideje koje su nadahnule osnutak Instituta.

Time će Institut ujedno dati i svoj doprinos sve jačem posvješćivanju svih odgovornih o nezamjenjivoj ulozi što je za Crkvu u nas, sa svim svojim institutima, ima naš Bogoslovni fakultet u Zagrebu kao najviša teološka znanstvena ustanova naše Crkve.

Zajednička nam je zadaća da budno, uvijek iznova formuliramo svoje prvotne namjene u cilju služenja živoj Crkvi naše suvremenosti i njenim živim i životnim potrebama u ovome dijelu naših zemljopisnih širina i dužina.

To je kratko izrekao Pavao: »Riječ Kristova neka u svem bogatstvu prebiva u vama! U svakoj se mudrosti poučavajte i urazumljajte! Psalmima, hvalospjevima, pjesmama duhovnim od srca pjevajte hvalu Bogu! I sve što god riječju ili djelom činite, sve činite u Imenu Gospodina Isusa« (Kol 3, 16—17)!

Budi nam to i program i nagrada!

Prof. Msgr. FERDINAND HABERL,

predsjednik Papinskog instituta za crkvenu glazbu u Rimu

Preuzvišeni gospodine, vrlo cijenjeni svečani skupe!

Velika mi je čast da Vam u ime Papinskog instituta za crkvenu glazbu u Rimu prenesem čestitke i dobre želje. S ovim nije izražena samo čestitka, nego i priznanje za svu prošlost.

Iako ovaj Institut djeluje tek 10 godina, što je kratko vrijeme, on je u stvarnosti duboko ukorijenjen u katoličkoj Hrvatskoj i u njezinim glazbenicima. On je daleko stariji nego što ga sadašnja organizacija predstavlja. Rado se, naime, sjećam svojih kolega sa studija na Papinskom institutu u Rimu, A. Vidakovića i A. Milanovića, a sigurno je bilo i drugih iz Hrvatske, koji su svojim djelovanjem učinili da sjeme dozrije.

Moram također prenijeti pozdrave i čestitke od Škole za crkvenu glazbu u Regensburgu, koju sam, prije nego što sam bio pozvan u Rim, vodio 31 godinu. Stoga moram naglasiti i to da je iz Regensburga dolazio utjecaj i u Hrvatskoj. Za vrijeme mog boravka u Regensburgu bilo je ondje studentata iz Vaše lijepje domovine koji su služili crkvenoj glazbi i domovini. Čestitam, dakle, u ime Papinskog instituta i u ime škole za crkvenu glazbu u Regensburgu, koja će ove godine proslaviti 100. obljetnicu, a čijim je duhom prožeta generacija crkvenih glazbenika iz raznih zemalja.

Kad mislim na A. Vidakovića, inicijatora i osnivača ovog Instituta, tada moram naglasiti dvije

strane. A. Vidaković je bio glazbenik i muzikolog. Kao glazbenik je bio praktičar, dirigent, organist itd., ali i stvaralac — skladatelj. I tako ta linija, provođenja u praksi, ide u spomenike kasnijih vremena. Kao muzikolog ostao je i djelovao u svojoj hrvatskoj domovini. Studirajući još u Rimu gregorijanski koral, temeljito je u Hrvatskoj skupljao i studirao spomenike gregorijanskog korala, te se može u Vašoj domovini smatrati vodećim muzikologom. Smisao muzikologije jest upravo to da se korijeni tradicije ne izgube, već da ostanu uvijek živi, da se iz njih gradi novo, uvijek vrijedno, na slavu Božju.

U tom smislu želio bih još jednom saopćiti želje ovom Institutu da u tradiciji gaji i pozitivno gradi pravu crkvenu glazbu na posvećenje vjernika.

Gosp. dr. J. ANTUN SALADIN, generalni predsjednik Sveopćeg cecilijanskog saveza za zemlje njemačkog jezika (Švicarska).

Preuzvišeni gospodine nadbiskupe, preuzvišena i prečasná gospodo, vrlo cijenjeni svečani akademski skupe!

Za mene je, kao sadašnjega generalnog predsjednika Sveopćeg cecilijanskog Saveza za zemlje njemačkog jezika, velika radost da Vam za ovaj jubilej mogu prenijeti čestitke i želje blagoslova.

Naša velika pažnja, priznanje našeg Saveza namijenjeno je 10. obljetnici djelovanja Vašeg Instituta, kao i njegovom osnivaču, značajnom muziko-

Kronsteinera iz Linza, te konačno od mene kao predsjednika Cecilijanskog društva u Švicarskoj.

Mi imamo nešto vrlo lijepoga zajedničkoga, a to su lijepa brda i planine. Pa kao što su te planine kod Vas i u našoj maloj Švicarskoj veličanstvene i visoke, tako neka budu veliki i moji pozdravi Vama.

Čestitam »ex toto corde«! Čestitam u dvostrukom smislu: Imam pravo čestitati takvoj školi nakon 10 godina rada, školi koja je daleko, na Istoku, crkvena i biskupijska, koja djeluje u današnje vrijeme kada je crkvena glazba u stanovitom smislu u previranju kao i sama Crkva. Utjeha je da u ovakvim okolnostima postoji ovakva škola.

2. Putokaz Vam je, kao što je to izrazio i prof. Msgr. F. Haberl, ličnost pok. A. Vidakovića, u kojoj imate nešto kao sidro u uzburkanom današnjem moru, u koga imate povjerenje, čovjeka iz ovoga svijeta, iz ove zemlje, ali s dalekim duhovnim horizontom. K tome, mogu reći, duhovno vodstvo koje od njega izlazi nakon njegove smrti znak je njegove unutrašnje veličine i jačine.

Stoga imam posebnu radost da Vam u ime predsjedništva Cecilijanskog saveza za priznanje Vaše djelatnosti predam zlatnu medalju »Orlando di Lasso«, a to se, naglašavam, proteže na ovih 10 godina i na svu djelatnost koja se u Hrvatskoj, u Jugoslaviji i u Crkvi ostvarila. Neka to bude od nas priznanje za sve dosadašnje napore i ohrabrenje za budućnost.

Velika je čast i radost Sveopćeg cecilijanskog saveza da Institutu za crkvenu glazbu pri Bogoslovnom fakultetu u Zagrebu za 10. obljetnicu njegovog postojanja i na spomen 10. obljetnice smrti

Dr. Antun Saladin predaje mo. A. Milanoviću zlatnu medalju »Orlando di Lasso« kojom je odlikovan Institut za crkvenu glazbu

logu i skladatelju (također suvremenog stila) Maestru Albi Vidakoviću.

Imam čast da Vam prenesem pozdrave potpredsjednika CIMS-a (Consociatio Internationalis Musicae Sacrae) gosp. prof. Msgr. Dr. Johannesesa Overatha, zatim predsjednika njemačkog Cecilijanskog društva prof. Hansa Lonnendonkera iz Saarbrückena, pa katedralskog dirigenta Msgr. Josepha

njegovog osnivača, crkvenog glazbenika i muzikologa Maestra A. Vidakovića, predam zlatnu medalju »Orlando di Lasso«. Neka Orlando di Lasso, genijalni i sveopći glazbenik 16. stoljeća, vodi Vaš Institut za crkvenu glazbu novim impulsima osobito k plodonosnom zajedničkom djelovanju Istoka i Zapada, u smislu i duhu »Omnia restaurare in Christo«.

Gosp. prof. OSKAR SIGMUND
iz Regensburga.

Poštovani gospodine nadbiskupe, poštovana
gospodo i poštovane gospode!

Velika mi je čast i radost da mogu Vašem Institutu za crkvenu glazbu prenijeti srdačne pozdrave i čestitke naše stručne Akademije za crkvenu glazbu u Regensburgu, zatim svog direktora gosp. Fleckensteina, koji, nažalost, nije mogao doći, te srdačne pozdrave svojih kolega profesora i studenata.

Želimo Vašem poštovanom Institutu svako dobro, daljnji napredak i daljnji razvoj u budućnosti, te na kraju obilan blagoslov od Boga.

Mo. LJUBOMIR GALETIĆ, predsjednik Odbora za
crkvenu glazbu zagrebačke nadbiskupije

Preuzvišena, prečasnica, velečasna i veleučena gospodo, dragi uzvanici, učesnici, dragi kolege profesori i slušači Instituta!

Osobita mi je čast da kao predsjednik ODBORA ZA CRKVENU GLAZBU ZAGREBAČKE NADBISKUPIJE u ime svih članova ovog Odbora iskreno pozdravim ovaj cijenjeni skup i da od srca čestitam svečanost proslave 10. obljetnice plodnog djelovanja našeg Instituta za crkvenu glazbu. Posebna mi je dužnost pozdraviti sve goste prijatelje

i učesnike na Znanstvenom savjetovanju o životu i radu pok. Maestra Albe Vidakovića, dugogodišnjeg, savjesnog, marnog i veoma zaslužnog predsjednika ovog Odbora.

Povezanost Odbora i Instituta očitovala se do sada u veoma tijesnoj korisnoj i plodonosnoj suradnji. Stoga postoje opravdane nade i očekivanja da će ta suradnja i dalje trajati i još više se razvijati na opće dobro crkvene i liturgijske glazbe u našoj crkvi. To su, naime, dvije eminentne i kompetentne institucije u našoj domovini, koje su svojom stručnošću i zlaganjem kadre, u skladu s koncilskim i pokoncilskim nastojanjima, unaprijediti i pospješiti razvoj i suvremene potrebe liturgijske glazbe kod nas.

Svijetla, među svima nama još uvijek živa i djelotvorna ličnost A. Vidakovića biti će nam primjer i pokazivač puta u našem daljnjem radu.

Zahvaljujući organizatorima proslave i Znanstvenog savjetovanja o A. Vidakoviću: Predstojniku Instituta Maestru A. Milanoviću, organizacijskom odboru, posebno tajniku Instituta i Odbora za crkvenu glazbu zagrebačke nadbiskupije vlč. gosp. Josipu Korparu, koji je s velikim naporima, neizrecivom požrtvovnošću i poduzetnošću uspio svladati mnoge tehničke teškoće i probleme u organizaciji ovih manifestacija, želim da se ova proslava 10. obljetnice i Znanstveno savjetovanje uz 10. obljetnicu smrti A. Vidakovića odvija u znaku i svjesti dužnosti i odgovornosti svih nas za napredak naše kulturne glazbene baštine i porast crkvene i liturgijske glazbe u našem hrvatskom narodu i našoj Crkvi.

Nova mogućnost školovanja orguljaša

Institut za crkvenu glazbu osnovan je 1963. pri Kat. bogoslovnom fakultetu u Zagrebu s ciljem školovanja orguljaša. Do uključivo ove šk. godine diplomiralo je 88 slušača Instituta. Prije 2 godine umjesto dotadašnjeg jednog smjera školovanja na Institutu razdijeljeno je u tri smjera:

Orguljaški smjer, traje 2 godine. Uvjet za upis: svršeni Katehetski institut ili njemu slična škola i položeni odgovarajući prijemni ispit. Nakon školovanja postiže se niža stručna sprema.

Orguljaško-katehetski smjer, traje 4 godine. Uvjet za upis: završena osmogodišnja škola i odgovarajući prijemni ispit. Osim glazbenih predmeta predavaju se na ovom smjeru i teološki predmeti. Nakon školovanja postiže se srednja stručna sprema.

Smjer crkvenih glazbenika traje 4 godine. Uvjet za upis završena srednja škola i odgovarajući prijemni ispit. Diplomirani slušači su osposobljeni za nastavnike glazbe na srednjim i višim vjerskim školama.

No još uvijek sve potrebe nisu zadovoljene. Mnogi svećenici-župnici Zagrebačke nadbiskupije

interesirali su se za mogućnost školovanja orguljaša koji ne stanuju u Zagrebu. Zato Institut od nastupajuće šk. g. 1974/75. omogućava školovanje orguljašima koji već sviraju, ali bi se htjeli usavršiti, kao i onima koji su tek početnici. Polaznici će dobivati izobrazbu na instrumentu kakav posjeduju u župi (harmonij ili orgulje), kao i teoretsku izobrazbu (solfeggio i harmonija). Nakon 2—3 godine školovanja orguljaši bi bili osposobljeni najosnovnijim znanjem za službu orguljaša na župi.

Nastava bi počela početkom listopada (koliko se javi dovoljan broj kandidata). Održavala bi se samo subotom, tako da slušači mogu doći i otputovati kući u subotu. Raspored bi se prilagodio prema njihovoj mogućnosti dolaženja.

Uprava Instituta moli sve zainteresirane (gg. župnike, upravitelje župa pa i same orguljaše) da pošalju prijavu na Institut do 10. rujna. Molimo da se u prijavi navedu generalije i preporuka župnika. Cijena po jednom školskom satu iznosila bi za praktički predmet (glasovir, harmonij i orgulje) 20 nd, a teoretski sat 15 nd. Prijave slati na adresu: Institut za crkvenu glazbu, Kaptol 29, 41000 Zagreb.